

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti le moč«

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in soboto o poročila. Cena za vse o prilogo 7 el. za poln leta 3 gl. 51 kr., za šest let 1 gl. 75 kr. — Sama priloga 1 gl. 50 kr. za celo leto. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu v tiskarni v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Narodna, reklamacije in inserate prejema Opravištvo, via Torrence, »Nova tiskarna«.

Val dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrence« »Nuova Tipografia« vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznaila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav eno; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Vojna ali mir?

Tako prašanje se je v zadnjem času stavljal v vseh krogih političnih in nepolitičnih. K temu pa sta dala največ povoda govora predsednikov obeh avstrijskih delegacij.

Čestiti dr. Smolka, sicer jako star in skušen politik, kazal je ta pot Poljaka z vsemi temu narodu prirojenimi strastmi; on je zarožljil z sabljo, ker je videl pred seboj Rusijo.

Iz enacega uzroka je zajahal bojnega konja tudi predsednik ogerske delegacije, grof Tisza.

Stvar je videti skoro taka, kakor da je bila dogovorjena. — Glasila avstrijskih Nemcev so v začetku te bojne izjave nekam veselo pozdravljala, ali zdaj so kar nakrat začela pomirljivo pisati, ker so začela najbrže spoznavati, da je bilo vse rožljanje z sabljo le bolj za domačo rabo.

— Popolnoma pomirljiv pa je bil prestolni govor našega cesarja, ki je posebno naglašal, da živimo z vsemi državami v prijateljskih razmerah ter da so vse velevlasti, (torej tudi Rusija) zagotovile nas, da si prizadevajo ohraniti evropski mir. — Da vojne še ne bo, to smo mi vedno trdili in tudi danes enako trdimo. — Temveč je naše menenje, da skupno ministerstvo potrebuje še večje požrtovalnosti vseh avstrijskih podanikov in toraj dobre volje poslancev, da dovoli razne večje kredite za nove puške in sploh za vojsko, kajti pri vsej dobri volji, da se ohrani mir, mora naša država vsejedno pripravljena biti, kakor da bi v kratkem pela bojna tromba.

To tudi mi prav dobro razumemo in baš to je tudi namerjaval preludij, obeh predsednikov delegacij. — V gospodarskem obziru ta preludij sicer jako slabo zvoni avstrijskim narodom, ki so uže zadosti obdačeni; ali dokler morejo so avstrijski

narodi vedno voljni, da žrtujejo za obstanek, ugled in moč naše države.

Pred vsemi drugimi narodi pa denes v Avstriji zvonec nose Madjari in Poljaki, in baš tem je bilo treba nekoliko na srce govoriti. — In kateri argument je pač lepši za ene in druge, nego vojna z Rusijo, in akoprem je to le srčna politika, katero nareka strast in je taka politika vselej pogibeljna, vender je treba, da vladni krogi tudi ž njo računijo. Sreča pa je v Avstriji le to, da zunanjo politiko določuje le naš presvitli cesar sam, katerega pa ne vodi nobena strast, ampak le interes za varnost dinastije, ki je najtrdnjša vez, ki narode veže v trdno celoto.

Iz tega stališča je tudi treba soditi avstrijsko zunanjo politiko in pride se do spoznanja, da je v Avstriji mogoča željam nekaterih vodilnih narodov baš nasprotna politika, kar vse smo videli uže leta 1878, ko je moral Andrassy izvrševati čine, kateri se niso prav nič ujemali s politiko Velikonemcev in Madjarov, kateri oboji so imeli tistikrat vajeti v rokah glede notranje politike.

Prav zato je še vedno verjetno, da vlada mej Avstrijo in Rusijo porazumenje tudi glede Bolgarije in da se ne bode Avstrija prav nič ustavljala temu, ako Rusija v Bulgariji vse tako vredni, kakor je to njenim interesom bolj prikladno.

Da, mi gremo še dalje, in celo trdimo, da bi v zunanji politiki merodajnim krogom bilo morda celo ljubo, da se Rusija v Bulgariji več angažuje, nego jej je to za zdaj potrebno; ali da Rusija niti noče dalje nego jej je to mogoče, da popolnoma ne uvrže berlinske pogodbe.

Stvari na Balkanu namreč stoje tako, da se bode mogel Evropski mir le potem trajno ohraniti, ako se Avstrija in Rusija popolnoma sporazumeti.

Ako tega ni, potem je gotovo, da mora biti Avstrija vedno pripravljena na boj, kajti Avstrija ima v Bosni in Hercegovini jako težavno pozicijo, katero jej more Rusija še težavnejšo napraviti, na Srbijo se tudi ni večno zanašati, ako se vzame v poštrev one duhove, ki zdaj spe, katere pa bi morda kedaj mogla zbuditi Rusija.

Recimo torej, da bi hotela kedaj Avstrija konečno priklopiti Bosno in Hercegovino našej državi, ali ne bi ona s tem tudi prelomila berlinske pogodbe?

Ni pa verjetno, da bi Rusija to Avstriji dopustila, ako bi zadnja od nje zahtevala, da se za vse čase odpove vsakej aspiraciji na Balkanu.

Zdrava pamet torej kaže, da je za Avstrijo ne le dobro, temuč celo silno potrebno, da nje politika strogo računi z obstoječimi odnošaji na Balkanu, ti so pa taki, da se slovanska Rusija nikoli ne more odpovedati nekemu delu dedščine po bolnej turškej državi. — In recimo, da bi mi tudi Rusijo z Balkana hoteli prognati, ali ne bi iz tega nastali mnogi novi viri večnih vojn?

Stvar je torej taka, da ne Rusija sama, ne Avstrija sama ne moreti postati nastopnici bolne Turčije, ampak obe na enkrat na podlagi pametnega porazuma.

Da bi se pa naši merodajni krogi kedaj več opirali na kako angleško zvezo, to ni verjetno in bi bilo tudi jako osodopolno za Avstrijo; uprav za to so vse izjave angleških državnikov, ki te dni krožijo po listih, prav malega pomena in smatrati jih moramo le kakor zadržano jezo vsled osamljenja, v katerem se denes nahaja Angleška nasproti evropskim velevlastim. Za zdaj in morda še mnogo let se toraj ni bati, da bi se uresničilo rožljanje z sabljo, katero se je slišalo zadnjič od Budimpešte sem,

in z Bolgari Rusija uže sama vse opravi, ne da bi je pri tej zadači motile druge sile, ki so bolgarske rogovileže pustile na cedilu.

Porazum mej Avstrijo in Rusijo ni zarad zadnjih izjav v Budimpešti prav nič trpel, in da tudi v bodoče madjarska drevesa ne vzrasto do nebes, zato bodo uže skrbeli oni krogi, ki določajo zunanjo politiko avstrijsko, — in prava sreča za Avstrijo in sploh Evropo je, da denes kramarski Angleži in šovinisti Madjari ne odločujejo o vojni in miru.

Politični pregled.

Notranje dežela.

Cesar je podelil trgovinskemu ministru dostojanstvo tajnega svetovalca.

V ogerskej delegaciji je odsek za zunanje zadeve 11. t. m. po kratkej razpravi sprejel proračun za zunanje zadeve in sklenol, v sobotnej seji zahtevati od grofa Kalnokyja natančno podobo političnih razmer. — V odseku za vojsko je predlagal Rakovszky, naj se proračun sprejme ker se je po mogočosti ozir jemal na štedljivost. Po kratkej razpravi je potem odsek sprejel proračun v splošnej razpravi. Potem se je zavrgla Grünwaldova resolucija glede ustanovitve vojaške akademije na Ogerskem z madjarskim učnim jezikom. Glede gojitve madjarskega jezika v vojski je vojni minister izjavil, da je radovoljno ustregel opravičenim željam in da bo tako tudi v prihodnje postopal.

Vnanje dežela.

Bolgarsko prašanje. Iz Tirnove, 9. novembra: Sohranje je odložilo kneževu volitev na sredo. Potem se pričakuje promemba v vladi. Konservativni ministri Načevič, Gešov in Stojlov menijo, da je izvršen vladin program ter pričakujejo z vstopom Rusiji prijateljskih politikarjev v vlado boljših razmer. Rusija se s tem utegne zadovoljiti, ker se zadosti rje dostojanstvu, in potrditi volitev princa Val-

PODLISTEK.

Valovi.

Spisal: Levin.

V.

In Zorka? Tega trdosrčnega pogovora mej lastnimi stariši in markezom ona ni slišala. Ubožica, kako bi jej srce trgalo to trdosrčno govorjenje.

Šla je na vrt in čez brv v gozlič. Sede uprav na istej klopici, kder se je malo poprej poslavljala od milega jej Stanka; premišljevala je trdo osodo; zoperne roditelje, ki jo hočejo pahniti v nesrečo s tem brezsrčnim bogatinom. Tesno jej je bilo pri srcu, ko je bila primorana tako osorno misliti o svojih roditeljih. Ali zakaj jo vendar silijo v zakon s tem človekom, do kojega ne čuti niti nikakega spoštovanja!

Kako rada bi videla, da bi bil sedaj pri njej njen Stanko, da bi jo tešil in naslavljal otožno srce. Ali ni ga bilo: v tem času je on bil v svojej sobi; naslonjen na mizo, glavo oprto na dlane, premišljal je neprijazno osodo: burne misli so se mu podile po vročej glavi: srce mu je močno vtripalo: — se smem li zanesti na njeno besedo? — prašaval je samega sebe — trčila mi je sicer večkrat, da me ljubi, da se ne da pregovoriti niti starišem,

niti nikomu drugemu. — Ali vendar, koliko se človek spremeni v teku let! Tri dolga leta je ne bom morda niti videl. Res, da mi bode pisala; vsaj mi je to obetala, ali pismu — ni vendar vedno verjeti.

— Pri zadnjem misli se je nekoliko zganol in obrnil obraz proti materi, ki je prišla v sobo.

— Stanko, ne pojdeš še spat? Sedaj je uže pozno — polnoči jo uže odbila. Kaj vendar tako premišljaš: — vesel bodi in daj si pogum! vse mine, le v Boga zaupaj.

— Da, ljuba mati, v Boga še vedno upam, tudi, ako mi bode usoda vedno nasprotna; pripravljen sem na vsako neizgodo in na vsako požrtovanje, da bi le kedaj dosegel željeni mi mir in srečo.

— Ali kaj vendar imaš nocoj, da si tako zamišljen; govoriš mi tako nekako čudno, da te prav ne umejem: vsaj bodeš lahko središ tudi na tujem — jaz bom v mislih vedno pri tebi; naprosim tudi gospico Zorko, da ti bo večkrat v mojem imenu pisala; to blaga gospica tudi rada stori, vsaj dokler ne odide od nas —

— Kam ima oditi? — praša Stanko zvedavo, a obraz mu je stemnel; oči je vpiral v materin obraz, kakor bi hotel videti njene misli.

— Zakaj me vendar tako čudno pogleduješ in tako zvedavo prašaš? — opomni mati, ki je tudi opazovala spremembe na

sinovem obličju, ter na črtah obraza njegovega brala notranji njegov nemir. — Pojde, kamor gredo navadno deklice, kedar dorasejo: dolgo tako zala deklica ne bode čakala; kakor pravijo, k malu se omoži! — S kom? — povejte mati — poprašuje še bolj zvedavo Stanko.

— I, nu, z onim ošabnim markezom doli iz mesta, ki meni, da je ves svet njegov, ker ima nekoliko premoženja, a desetkrat več dolgov. Škoda za tako blago deklico, da pride v roke temu šopirnežu; njeno mehko srce se gotovo ne bode moglo privaditi temu odurnežu, ki se je polaknol njene dote, da po poroki zamaši usta svojim neutišljivim upolkom.

— In kaj menite, mati, je li ona zadovoljna, podati mu roko v zakon, ali jo le njeni roditelji silijo?

— Meni se zdí bolj zadnje: sili jo osobito njen oče ter pretrdo z njo ravna; prav zdaj sem jo videla, ko je šla čez brv z vrta ter si z ruto brisala oči: ne vem, kaj je počenjala tako pozno v vrtu — vsaj je vendar pri njih njen ženini!

— Kaj, sedaj ste jo videli? —

— Uprav sedaj; šla sem v hlev pogledat h konju — nocoj mora oče še napreči in peljati markeza v mesto: čakati ga bodem morala menda do jutra. Videla sem jo tedaj, ko je šla čez brv in voščila jej lahko noč.

— Tedaj je bila res zopet na vrtu! —

— Ne, v gozdiču je bila ter tamkaj

dolgo sedela sama. Jaz ne vem, kaj ima ta deklica ali zadnje dni vidno hujša.

— Na kateri klopici je sedela? —

— Zakaj me vse to izprašuješ. Ljubi Stanko? kaj ti je, ker si nocoj tako buren; srce ti nekaj teži. kar nočeš povedati, sedela je na klopici pod murvo.

Stanko se je zopet zamislil; obraz mu je prešinilo neko veselje; v notranjosti je bil mirnejši, vpri je glavo zopet na dlan: — toraj ga je ona res ljubila! vsaj vendar ne sme vedno verjeti svet-skim filozofom, ki vedo toliko o ženskej spreminljivosti: — ona ga je v resnici ljubila; sme se zanašati, da mu ostane zvesta, dokler ne pride od vojakov. Pretrdo jo je sodil, ko si je domišljal, da se morebiti ččasoma njemu odtuji in dá pregovoriti starišem. — V gozdiču je mislila gotovo nanj!

— Stanko! — oglasi se zopet mati, — zakaj mi vendar ne razkriješ, kar ti teži srce? —

— Prosim vas, mati, ne vprašujte me po tem: nič ni hudega, ampak le dobro, vesel sem, le misli me nekoliko trapijo; sčasoma vse mine, in zadovoljen se vrnem domov, kakor se težko od doma ločim!

— Tvoje govorjenje mi je nerazumljivo: zakaj te vendar misli tako nesrečnega delajo?

— Mislim na to, kar ste mi pravili o Zorki, mati! smili se mi ubogo dekle, ker

demarja (?) Iz Varne, 9. novembra: Pred-
včerajšnjem je odplula tukaj zakotvena
ruska kanonica v Burgas, kjer je ljud-
stvo tako razdraženo, da se je bati upora.
Ruski častniki in vojaki so se vedno na
kopnem in se bratijo z ljudstvom. Iz Tir-
nove, 9. novembra: V tajnej seji se je
sobranje posvetovalo o kneževji volitvi, ki
se jutri brez razprave izvrši. Iz Ruščuka,
9. novembra: Na bolgarsko noto, vele-
vlastim, glede priporočila kandidata za
bolgarski prestol, odgovoril je Kaulbars,
da Rusija smatra, kakor je uže poprej
naznanil, sobranje za nezakonito i nje-
gove sklepe za ničeve. — Iz Tirnove, 10.
novembra: Volitev princa Valdemarja za
bolgarskega kneza je izvršena. Sobranje se
je sešlo ob enajstih ter ga izvolilo. Poprej je
v tajnej seji Stambulov razložil razloge, vsled
katerih ni mogoča volitev Batenberga.
Ker vlade niso nasvetovale nobenega kan-
didata, zato mora sobranje samo voliti.
Princ Valdemar ima vse potrebne lastno-
sti, njegovo ime, njegovo sorodstvo z ru-
skim carjem, z angleško kraljico in gr-
škim kraljem opravičujejo k velikim upom
za bodočnost. Stambulov ne taj, da Rusija
princa Valdemarja skoraj gotovo ne potrdi,
ali ime princa dovolj priča menitevi vlade
in sobranja. Če se princ ne potrdi, po-
svečevala se bode vlada. Vlada ima nam-
en odstopiti, ako bi se izvolil princ Ba-
tenberg.

Bolgarska vlada je telegrafsko naz-
nanila princu Valdemarju, da je izvoljen
za bolgarskega kneza, da mu posebna de-
putacija prinese volilne zapisnike in izreka
svoje prepričanje, da princ volitev sprejme.
Telegram so podpisali vladarji in ministri,
razen Karavelova, ki je odstopil. Ta odstop
je načelnik naznanil sobranju, ki je skle-
nalo, jutri se sniti v sejo, v kateri se
skoraj gotovo izvoli nov vladar. Deputa-
cija, ki prinese volilne spise Valdemarju,
odpotuje skoraj gotovo v dveh dneh ter
je to brzojavno sporočila princu. — S to
volitvijo se je končalo tretje dejanje bol-
garske drame, zdaj nastopi četrto in mo-
goče zadnje. Da Rusija volitve ne odobri,
to je gotovo, dokaz je uže to, da ni hotela
pripoznati sobranja, tedaj ne more pri-
poznati tudi njegovih sklepov. Pa tudi
knez Valdemar skoraj gotovo ne sprejme
volitve, ker gotovo ne bode postal zoper
voljo ruskega carja. In kako stanje bi imel
on kakor bolgarski knez! v bližnjem so-
rodstvu z ruskim carjem, angleško kraljico
in grškim kraljem moral bi sedeti, ne
mej dvema, ampak mej tremi stoli. Ako
bi ustregel enemu sorodniku, nakopal bi
si nemilost drugega, ker politika omen-
jenih treh držav glede Bolgarije je dia-
metralno nasprotna. Rusija zahteva, da
ima bolgarski knez pred očmi ruske in-
terese, in k temu je opravičena, ker je
Bolgarijo otela iz petstoletne sužnosti;
Angleška se trudi, ruski vpliv v Bolgariji
uničiti; Bolgarija sama pa teži na Macedon-
sko, ker tam večina prebiva Bolgarov, Grška
pa tudi po Macedoniji hrepeni, kakor željni
jelen po hladnej vodi. Princ Valdemarju

jo roditelji tako straše; in vse to godi se
radi — mene! —

— Oh, ljubi Stanko — zavzame se
mati — Bog ne daj, da bi ti mislil na
Zorko! —

— Zakaj pa ne mati? —

— Ti si prebožen; ona je bogata;
oče in mati bi nikoli ne dovolila, da bi
imeli tako ubožnega zeta, kakor si ti!

— Hudič je ubožen, ki nema milosti
božje! — zakaj mi pač očitati še vi ubož-
nost? Nismo pod solncem vsi enaki? in
če sem ubožnega stanu, moram li biti tudi
nesrečen: kdor ima um in dobro voljo,
ni ubogi te mi ne manjka: Zakaj bi ne
svet tedaj upati, da bode Zorka kedaj moja
nevesta? ljubezen ne pozna ubožstva! —

— Ti, ljubi moj, neizkušen si še; jaz
sem sicer kot ženska podvržena ženskim
slabostim, ali vendar priporočam ti: žen-
ske ljubezni preveč ne zaupaj: naj ti še
toliko obeta zvestoba in udanost, ako se
od nje ločiš, ali ako na tebi najmanjši
pogrešek opazi — prevrli te in ti se boš
hudo kesal.

— Menite li, mati, da bode tudi Zorka
taka? — prša naivno Stanko, — na njeno
besedo se menda smem zanesti, vsaj tudi
vi pripoznavate njeno srčno blagost in
usmiljenost!

— Bog daj; jaz ti iz srca želim vsake
sreče in žal bi mi bilo, ako bi ti spode-
telo; vendar pa to ti pravim, da letiš pre-
visoko; ako ti družega ne bode oviralo
zveze s to deklico, ovirala ti jo bode tvoja
bornost!

(Dalje prib.)

bi tedaj bolgarski prestol bil s trnjem
opleten.

Iz Tirnove, 11. novembra: V dana-
šnje seji sobranja je načelnik naznanil
odgovor princa Valdemarja ter predlagal,
naj se seje odloči do sobote. Princ Val-
demar se je sobranju zahvalil za skazano
čast ter pristavil, da razsodba pristova
njegovemu četu, misli pa, da ga druge
dolžnosti zadrže, da ne bo mogel volitve
sprejeti. To je dosti jasn odgovor in
vendar sobranje meni, da princ sprejme
volitev. — Odpoved Karavelova se skoraj
gotovo ne sprejme. — »Nov. Vrem.« pi-
šejo, da Rusija svoje politike ne promeni
zato, ker je sobranje izvolilo za kneza
brata ruske carice, sicer pa ni dvombe,
da princ Valdemar volitve ne sprejme.
Glede Salisburyjevega govora opazuje ta
časnik, da ima on to vrednost, da na Av-
strijsko-ogersko pritiska, naj izjavi, kaj
prav za prav od Rusije glede Bolgarije
želi.

Iz Carigrada se poroča, da v Rumeliji
meji ljudstvom vedno bolj vre, da je ljud-
stvo povsod nezadovoljno z bolgarsko
vlado in se oglašajo za Rusijo. 31. oktobra
je vstala rahuka v Peručici in Gabrovi.
Po cerkvah so začeli zvoniti in kričati:
»Smrt vladil!« Vlada je bila primorana po-
slati dve kompaniji vojakov, da so upor
zadušili. Na večer 1. novembra se je bilo
celo bati, da protivladne čete napadejo
Plovdiv; vlada vse to ve in je toraj okli-
cala obsedni stan, ali vse to nič ne po-
more, ker se protivniki vlade vedno množe
in pripravljajo Rusom pot v Bolgarijo in
Rumelijo.

Srbska skupščina je 8. in 9. t. m. raz-
pravljala nove davkovske zakone, katerih
namen je neposredne davke nekoliko povi-
šati, nepremožnim bremena nekoliko zlažjati
in odpraviti davek na točenje pijač. Opoz-
icija je zahtevala, naj se pred to predlogo
vzame v pretres proračun, vlada in večina
pa ste se temu protivil. Vsled tega je
opozicija pretila, da skupščino zapusti. Po
daljši in življ razpravi je te zakone
skupščina načeloma sprejela. Devet vodi-
teljev opozicije je vsled tega izstopilo, ali
drugi pristaši niso se njih oklenoli, am-
pak ostali so v zbornici in glasovali skozi
in skozi z večino in tako so bili vsi za-
koni sprejeti. Čudni ti Srbi!

Iz Rima poroča nekdo, ki je navadno
dobro podučen, v milanski časnik »Cor-
riere della sera«, da so se Italija, Angleška
in Avstrijsko-ogerska zedenile, ker so
prišle ruske vojne ladije pred Varno, da
pošljejo tudi one, vsaka dve ladiji na bol-
garske in rumeljske bregove. Ta vest je
vsekako malo verjetna, ker bi v to morale
dovoliti vse velevladi, ki so podpisale be-
rolinsko pogodbo; Turčija sama tujim
vojnim ladjam ne sme odpreti Dardanel.

Nemški državni zbor je sklican na 25.
dan meseca novembra.

Belgiški državni zbor se je odprl 9.
t. m. V prestolnem govoru naglašal kralj,
da so razmere do vseh zunanjih držav
najboljše, obžaluje dogodke v Litvi in
Charirol. Vlada zboru predloži važne za-
konske osnove glede vredbe dela žensk
in otrok, odprave napak pri izplačevanju
dnine, zboljšanja razmer glede stanovanj,
podpore delavcev, njih zavarovanja in pre-
skrbovanja v starosti, zatiranja pijanč-
vanja in nemoralnosti sploh in glede kvar-
jenja živčevja. Kralj pomilosti one, ki so
bili vsled zadnjih nemirov obsojeni v ječo.
Finančno stanje je ugodno, glede višjega
poduka poda vlada zbornici posebno
predlogo.

Angleški parlament je seje odložil do
10. decembra.

Angleški minister lord Salisbury je 10. t. m.
pri lordmajorjevem banketu govoril govor,
o katerem so vsi časniki polni, posebno
pa angleški, avstrijsko-nemški in madjar-
ski. Lord je najprej govoril o Egiptu in
rekel: Britansko zasedenje Egipta mora
biti omejeno. Angleška pa uže zaradi
česti ne more zapustiti dežele, dokler ni
izpolnila dolžnosti, za katere se je zave-
zala, dokler Egipta ni tako ojačala, da se
mu ne bode bati napada od zunaj, in
dokler ni odstranjena anarhija v notra-
njih zadevah. Egipt je v finančnih zade-
vah v zadnjem času zelo napredoval, vendar
naša naloga glede njegovega blagostanja
še ni izvršena, posebno pomenljiva je
neodvisnost Egipta od kontrole katere

druge države. — O bolgarskem prašanju
je najprej omenil zarote zoper kneza
Aleksandra, katero živo obseja, in h ka-
terej je zapeljal častnike tuj denar. Tudi
Evropa je to dogodbo ostro obsodila ter
z strahom opazila, da se je rabila pomoč
diplomacije v ta namen, da se častniki
osvobodijo zaslužene kazni. Evropa opa-
zuje vtikanje v pravice neodvisnega na-
roda s živim obžalovanjem; vse to je
povzročilo zlonosne glasove, o katerih on
misli, da niso resnični. Angleška bo v
porazumu z družimi velevladi postopala,
ne prevzame dolžnosti nase, dolžnosti za
druge varovati ako se tem ne zdi potrebno,
da jih sami varujejo. Ako pa bi se do-
taknoli britanski interesi, ne bo Angleška
zahtevala nobenega sveta, iskala nobene
pomoči ter jih branila povsod, koder bi
napadeni bili. Britanski interesi pa zdaj
niso zadeti. Avstrijsko-ogerska je močna,
ona je udeležena pri tem prašanju, nje
nasveti jako vplivajo na britansko vlado,
vendar govornik meni, da se mir ne škali.
— Kdo ne vidi iz teh zadnjih besed, da
Angleška ščeje Avstrijo v vojno zoper
Rusijo? Angleški časniki ta govor razla-
gajo, »Times« pravijo, da bi Angleška Av-
strijo podpirala, ako bi ta bila primorana
vsled ruskega zasedenja Bolgarije stopiti
proti Rusiji. »Standard« govori enako in pri-
stavlja: Avstrija mora storiti prvi korak.
— Da imajo avstrijsko-nemški in madjar-
ski časniki polna usta, o tem nam še pra-
viti ni treba, ker to je samo ob sebi ra-
zumljivo; nadejamo pa se vendar, da av-
strijski merodajni krogi zamaše useša si-
renskim glasom, ker ne moremo verovati,
da jih niso zmodrile nezgode zadnjih štir-
deset let.

London je bil zadnje dni pri lordma-
jorjevem sprevodu v veliki strahu; vsa
polcija, vse vojaštvo je bilo na nogah, v
ulicah, kderse je pomikal sprevod, bila so
vrata in okna zabarikadirana; tako so se
bali socialistov, ki v londonskih delavskih dru-
štvih oznanjujejo, da je slajša smrt na ba-
jonetih, nego od lakote.

DOPISI.

Iz sv. Križa 3. novembra. (Izv.
dop.) Draga Edinost! Čital sem v tvojem
letšnjem 88. broju neko karikaturno pri-
tožbo iz naše vasi. Dotična pritožba ni
nič drugega, nego iskanje dlake v jajcu.
Ne verujem, da je tožitelj Križan, ako pa
je, gotovo da je lažnik. Neumno se mi
zdi, da iz dveh ali k večjemu treh oseb na
deželi morejo doneti poslušalcem lepe slo-
vanske pesni.

Mislino si basista kakor voditelja, po-
tem drugega, kateri se ni nikoli učil petja
(vsaj da bi jaz znal) in tretji prav tako;
oba pa ne znata kakim glasom pojeta,
in da jo zavzdignejo, gotovo bode treba
oditi ali pa trpeti.

Poznaš li g. Ipavca kriškega kičmarja
poleg ceste? Saj se lahko spominaš, da
je naša trobojnica na njegove hiši dajala
večkrat izgled Križanom. Naši vrli peveci
so se tudi večkrat pri Ipavcu zbrali in
ubrano marsikoj zapeli, in prepričan sem,
da je to vrli naš Ivan vedno odobral.
Naj pa mu kedo očita, da ga je postavil
na noge! Misler! — Moja mati mi je me-
drugim rekla, da najbrže onaj, kateri mu
kaj takega očita, največ mu je pojedel.
Morda! Sicer pa se je onaj gosp. dopisnik
sam zatožil, ko je rekel, da je bilo treba
pri onaj priliki žandarjev. Naj bo uže
kakor hoče, h gosp. Ipavcu dobajajo osebe
vsacega stališča, mora toraj gledati na red
in mir, skrbeti mora tudi, da se naši ljudje
ne zamerijo tujcem in s tem ohrani tudi
našje vasi ona čast, s katero se diči.

Gospod Ipavec gotovo ne bi bil od-
govoril na onaj dopis, kajti ve, da le
gnjusno gnjus; bilo je pa meni mar za
čast Križanov in radi tega trdim, da po-
šten Križan ne bode trdil z dopisnikom,
kar tudi dvomim, kakor sem uže rekel,
da bi bile one puhle besede iz Kriškega
peresa.

Naj vedo Križani, da v gostilni Ipav-
čevej pride kriško vino na glas, bolj ka-
kor v katerej koli drugi gostilni in radi
tega naj bi ne smatrali Ipavčeve gostilne
kakor »bettolo«.

Vedi tudi, draga Edinost, da mi je
žal, ker ne čujem več petja po večerji.

*) Čudno se nam zdi, da je prvi dopisnik
stvar po svoje zasakal, pa še bolj čudno je to,
da so nam nekateri ljudje pisali surovo pismo,
deš, da smo pristranski, ter da le bogatinom
prav dajemo, narod pa zanemarjamo itd. in v
istem pismu se nam celo preti na čudne na-
čine in vse le zato, ker je dopis prišel 3 dni
pozneje, nego je bila želja onih, ki so nam
dopis poslali. Iz tega se lahko vidi, kak to-
žaven položaj ima tukaj naše uredništvo.

Ured.

Hladno je nastalo, in tudi nestanovitno,
najbrže pa tudi strah pred kolero se je
ohladil. No, zagotovem te pa, da vera v
Križu ne zaspi, peli bomo še, ako Bog
če in veselilo nas bode tudi, ako bodeš
mogla ti dobro o nas javiti.

Iz Dutovljanske občine 9. no-
vembra. (Izv. dop.) Dne 23. min. m. je bila
pri nas volitev novega županstva, za žu-
pana je bil izvoljen Josip Tavčar, pod-
županom pa Andrej Suc, ključar Andrej
Stok, bivši župan, za odbornike pa so:
Andrej Lab, Juri Gomizelj, Jakob Vrabec,
Josip Čuk, Mihael Rebec, Jakob Žvab,
km. Andrej Petrič, šivar in trgovec, iz
Krepelj Anton Tavčar km. in Anton
Tavčar obč. bl. v oddelku. Godno nema za
zdaj nobenega obč. zastopnika.

Naš novoizvoljeni župan je pri nas v
obče spoštovana oseba: ko je na dan vo-
litve počil glas, da je izvoljen županom
Josip Tavčar, zbrala se je pred obč. pisar-
nico ogromna množica, ter navdušeno
živjo klicala, domača godba je zaigrala,
topiči so jeli pokati, še celo kres so na-
redili nekateri.

Gospod župan ima tudi za narodno
čut in za blagost občine navdušena tova-
riša A. Šuca in A. Stoka, na katere je
tudi ponosna vsa občina; s tem tudi
upamo, da se povrne zopet k nam toliko
zaželjeni mir, katerega je potrebovala do-
zaj vsa občina. Upamo pa tudi, da med
našim hvalevrednim tajnikom g. Ferdo
Lahom in g. županom ne bo nobenega
nasprotja, kakor se je to zgodilo v prejš-
nih dobah. Bog jih živi!

Opazovalec.

Iz Košane, 12. novembra 1886. —
(Izv. dop.) — Voda je šla po vodi, pa ne
vsem, le nekaterim. — Otkar se je zvedelo,
da neko Tržaško, jako upljivo društvo
dela za nabrežinsko vodo, nemajo neka-
teri naši veliki nič več zlatega upanja.
— No, pa vsaj domačega poslanca bomo
imeli; kakor se sliši, bode kandidiral g.
Polde Dekleva, mlinar v Bujah poleg Ko-
šane za poslanca v deželni zbor. — Torej
je vendar enkrat košana dolina doča-
kala srečnih časov, kajti omenjeni kan-
didat je jako dober gospodar, kar dok-
azuje njegovo posestvo, ali i narodnjak je
uprav goreč, da mu jih malo para. —
Samo ne vemo, kaj k temu poreče
razdrski kandidat, in kateri obeh je bolj
priljubljen v postojnskem gradu.

Povsod se napravljajo podružnice
društva Sv. Cirila in Metoda, le pri nas, v
Košanski dolini vse ždi in spi, in vendar
je tukaj dokaj premožnih posestnikov, du-
hovščine itd. in bi bilo pri našej podruž-
nici lahko najmanj 10 ustanovnikov. Na-
dejamo se pa, da naš kandidat, ki je tako
skoz in skoz naroden, to tudi še pred
volitvijo dokaže s tem, da stopi na čelo
kakemu odboru, ki bode prej ko prej os-
noval podružnico Sv. Cirila in Metoda;
to ga bode le priporočalo, kajti sveto slu-
žimo svetelj domovini in rodoljubje po-
trebuje pravih dokazov.

V Gorici dne 8. novembra 1886. —
Zadnje nedeljo zvečer je uže zopet bil
lepež mej vojaki tuk. pešpolka in meščani.
Prav hudih nastopkov sicer ni bilo, le da
je eden vojak izgubil kapi in pa bodalo.
Mi sicer ne bomo preiskovali, kdo je tepež
provociral in začel, toliko pa lahko re-
čemo, da Gorica izgublja oni prijazni
značaj, kojega je pred leti imela. Nekte-
rim gospodom sploh avstrijski duh ne
ugaja, in se kjer koli mogoče proti Av-
striji in dosledno proti Avstriji prijaznim
Slovenem z vsem sarkazmom zaganjajo.
Kedor tega ne verjame, prosim naj se le
v poslednji številki 133 »Corriere« in v
članku »Note pro-patriotiche« prepriča.
— Za danes opozorujemo le gospode iz
Kanala na ovi članek in uverjeni smemo
biti, da ne ostanejo z odgovorom na dolgu.

Ker sem uže pri vojaki, moram Vam
pri tej priliki naznaniti, da je račuu. na-
rednik tuk. bramb. bataljona št. 74 v bla-
ženo Italijo pobegnil. Stvar je bila taka-
le: Na Sočinem moštu nalezal se je bil to-
liko sladke rebusle, da mu je poslednja v
možgane zašla. In ker »in vino veritas«,
je gosp. narednik kot rodoma Tržačan po-
kazal se v svojem pravem svitlu kot so-
vražnik Avstriji: vplj je in preklinal Av-
strijo z vsemi mogočimi primki. To je
tudi nadaljeval v Gorico prišedši. Drugi
dan bi moral zagovarjati svoje početje, a
ker je bil gotov kazni, pobegnil je v obljub-
ljeno deželo. Kavcijo 200 f., kojoj ima pri
bataljonu, izgubi.

Govori se, da napravijo tuk. slov. dru-
štvi veselice še v tem mesecu. Čas bi bil,
da bi se goriški Slovenci vendar enkrat, vsaj
enkrat, probudili, ker če bodo tako mirno
spali, zaspijo prav mirno — za vselej.

C. g. Mihalyo Vuga, kaplan v Bi-
ljani, je kakor se nam poroča, zelo hudo
bolan, da se je skoraj bati za njegovo
živenje. Bog mu daj zopet ljubo zdravje,
in naj ga ohrani še mnogo let, ker ena-
cega rodoljublja in tako izglednega in pra-
vega Slovana ni na daleč okrog.

Brda so izgubljena, in kdor tega ne
veruje, prosimo, naj le čita številko
133 »Corriere«, kder pod naslovom *Uno
che non può passare l'Isongo* in bode pre-

pričan, da imamo mejo uže na Soči. Uboga Avstrija, ubogi Slovenci in ubogi naši vrli Slovenski Brici.

X.

Iz Hrenovic, 1. novembra — (Izv. dop.) — Pravijo nam zopet o volitvah in vabijo nas v Postojno na dogovore, ki bodo 21. t. m.; pa prav zdaj se je pri nas svet obrnil, najhujši kričalci radikali so postali nakrat to, kar so nedavno drugim očitali, namreč »šilamaleki«, ali kakojim uže pravijo. Razdrski »poštini gospod«, ki so bili poprej tako dobri in tako domači, zdaj niso več dobri, njihov angeljček se jim je vzdignol čez glavo, iz radikalnih nižavšel je vrh Nanosa, kateri mu časoma še da viši naslov, ali »žlahtnost«. — Tudi nekateri postojnski radikali se v novjšem času na prešanje, ako bodo radikalno volili, na kratko odrezavajo z »Bos den«. In tako je na svetu vse minljivo, najbolj pa politično menenje takih radikalcev, ki zdaj kandidirajo »sub auspiciis vladensibus«. — Sicer pa pravijo, da bomo imeli za državni zbor tri kandidate, namreč c. k. svetovalec Globočnik, c. k. pristava dr. Dolenc in c. k. namestnika drž. pravdnika v Ljubljani, dr. Ferjančič. — Dr. Globočnik je v postojnskem okraju priljubljena oseba, ali kakor se sliši, on se ne briga dosti, če bo izvoljen ali ne. — Oba doktorja pa imata prednost v tem, da sta oba rojena v okraju postojnskem. — Dr. Dolenc mi tukaj več poznamo, nego pa dr. Ferjančič, ali Vipavci in celo nekateri vipavski sorodniki dr. Dolenc nam pravijo, da je Ferjančič jako talentiran gospod, dober govornik in prav pošten narodnjak, ki je torej zamezen iz pravega testa, iz katerega se delajo dobri poslanci. Stvar je torej taka: do kandidata v prvo omenjenega imamo mnogo spoštovanja, drugega najbolj poznamo, tretji pa najbolj sluje kakor govornik. — Zbiranje pri takih okoliščinah nam je težavno; prav zato pa se bomo skoro gotovo držali vseh treh, in na postojnskem shodu se težko tako zedinimo, da bi soglasno postavili le enega kandidata. — Ker pa smo slišali, da bode na shodu govoril dr. Ferjančič, zato smo vsi radovedni, slišati tega gospoda, kako bode govoril. — Za deželni zbor pa imamo toliko kandidatov, kakor prstov na obeh rokah.

Sliši se imenovati svetovalec g. Globočnik, g. dr. Ferjančič, g. Hinko Kavčič, g. Leopolda Deklevo, dva gospoda iz Senožec, katerih eden je uže večkrat bil kandidat, potem nekega vipavkega Dolenca in še par drugih kandidatov, torej vse polno, a najboljše bi bilo, da bi volili enega in istega v državni in deželni zbor, da ne bo toliko prepira zaradi kandidatov manj sposobnih, nepoklicanih. Kandidature nam bodo torej ves mesec sladile in grenile bomo življenje, in Bog daj le to, da bi bil izvoljen tak, ki je za to stvar najbolj sposoben, da bi uže Slovincem kaj ugleda priboril.

Z novim župnikom, č. gosp. Pucem se moremo le hvaliti, to vam je izveden gospod in jako čestitljiv dušni pastir. Mi se nadejamo, da se pod njim tudi naša dosti premajhna farna cerkev kaj zdaljša in poviša.

Pri tej priliki tudi nekaj tužnega iz naše vasi. Neka M. Z., ženska, ki malo drži na se, pajdaši se z nekim fantom Muhom, ali brat one ženske, zaradi tega pajdašanja nezadovoljni je Muho razžalil, vzel česar pa je Muha svoje sofante iz Studenega naščuval, da so prišli 31. oktobra zvečer ob 6 in pol uri na boj v Hrenovce in prinesli se seboj razno orožje. Ali po pregovoru: »močan je najbolj tepen«, zgodilo se je, da jih je nek Goljat največ ujel. — Ob 9. uri se uname boj, ki je nekaj časa trajal, dokler nista dva občinska odbornika vmes posegla in napravila neko primirje.

Ne bom popisoval boja natanko, le toliko naj povem, da kedor je iskal, ta je tudi našel; 6 studenskih bojevalcev je plaho bežalo, med njimi dva junaka, eden, ki je rekel: »petih se ne bojim«, pa je mlo zaplakal, drugi, nek dragoner, pa se je skril za omaro in sploščil so se nad njim besede: »Močne osramotili«. Nočem čestitati ne enaj ne drugej stranki bojevalcev, kajti krvave glave so si uže sprali in zdaj ima sodnija stvar v rokah. Kedo pa je vzrok takemu srednjeveškemu boju? — Baš ona ženska in njen pajdaš. — O, roditelji, pazite na svojo dečo, dokler je še čas, ker se taki boji prevečkrat pri nas ponavljajo, učite dečo po krščansko, to je vzgojite otroke v dušnej kreposti; lepo vzgojen deček je vselej veselje štirilem, pošteno vzgojena hči pa je dika in zasloba vsakej hiši.

Surovosti je postavimo, da bo vladal mir v naših občinah ter se po pametnej delalnosti širila i blagost.

Mirosljub.

Domače in razne vesti.

Baron Pino se odpove, kakor smo čuli te dni iz ust merodajne osebe, poslanstvu za državni zbor še v teku tega leta, akoprem si nekateri vplivni volilci iz velikovškega okraja na vse le mogoče na-

čine prizadevajo, da ne bi storil tega koraka. »Triester Zeitung« pa poroča, da bode mesto baron Pino kandidiral v Velikovec profesor Kleinmayer iz Kopra. — Znano je sicer, da je bil prof. pl. Kleinmayer pred leti v Kopru, ali zdaj je uže 4. leto v Gorici. »Triester« je torej najbrže nekaj slišala zvoniti, pa vendar še prav ne ve, ker mi smo slišali tudi še o nekem drugem kandidatu.

Imenovanja. Svetovalecma više s dnje v Trstu imenovana sta bila c. k. svetovalec dež. sodnije Della Torre in Danelon; a svetovalec trg. sodnije, dr. Floccbi bil je imenovan predsednikom dež. sodnije v Rovinju.

Slovenska ljudska banka v Trstu, o katere važnosti in silni potrebi smo pred ne dolgo pisali, se bode menda vendar enkrat ustanovila. — Predsedništvo društva Edinost je te dni povabilo nad 300 znanih rodoljubov raznih stanov na shod, ki bode 21. t. m. ob 11. uri v tržaški čitalnici, na katerem shodu se bode volil odbor, ki ima konečno osnovati tak zavod, in nekateri v tem obziru večji in zaupanja uživajoči gospodje so uže obljubili svoje sodelovanje. — Bog daj srečo!

Beseda tržaške podružnice Sv. Cirila in Metoda se bode nekada vršila dne 7. decembra v gledišču »Armonia«. — Program besede je jako zanimiv. — Več o tem v prihodnji številki.

Otroški vrt pri Sv. Jakobu se še ni odprl, akoprem je uže vse pripravljeno; magistrat je iz same skrbi, da ne bi slovenski otroci zgoreli, zabranil odprave zaradi stopnic, katere bode treba predelavati, kar se pa v kratkem zgodi. Delo bo najbrže v nekaterih dneh izvršeno, in potem se vrt vendar enkrat odpre.

Vojaška taksa. Magistrat vabi one v tržaško občino pristojne mladence, ki so bili rojeni v dobi od leta 1855 do 1866 in voj. ščine oproščeni, naj se oglase od 10. t. m. do 20. decembra pri I. magistratnem oddelku, da se določi vojaška njihova taksa.

Železnica Trst-Hrpelje. Razpisana so dela za hrpeljsko železnico ob morskem bregu v Trstu. Ponudbe sprejema do 20. novembra t. l. glavno vodstvo avstrijskih državnih železnic. Pogoji se lahko pregledajo pri imenovanem glavnem vodstvu, kakor tudi pri železniškem prometnem vodstvu v Pulji in pri železniškem stavbenem vodstvu v Trstu. Natančnejše določbe prinese razpis v Wiener Zeitung.

Nemški »Schulverein« na Primorskem ima svoja okrajna sedeža v Trstu in v Gorici. — Prvi ima 37 udov na vse življenje in 341 letnih. Dohodkov ima je prošlega leta skupno 579 gl. 56 kr. — Gorica ima 8 članov na vse življenje in 166 letnih. Dohodkov bilo je skupno 276 gl. 42 kr. — Če ne teče, vsaj kapljica.

Razdelitev pošte. Tukajšnji poštini urad bode od 15. t. m. razdeljen, ker so dozdajšnji prostori premajhni. Prvi oddelak, za denar in vrednostna pisma, bode v hiši št. 5 ulice Caserma na levi strani glavnega vhoda, drugi pa za tovorje zedinjen z carinskim uradom v hiši Skaramanga na voglu ulice di Vienna in delle Poste. Uradovalo se bode kakor dozdaj, in sicer o delalnikih od 9 do 6 ure in o praznicah od 9 do 2 popoldne.

Listonoscev plače bodo vendar povečane. 14 krat so predložili državnemu zboru prošnjo in zdaj so vsilšani, samo manjka še potrditev po finančnemu ministru. V proračunu za l. 1887 uvrsteno je 160.000 gl. za povišanje plač listonosam in uradnim slugam. Kdor uka itd.

Tržaške novosti:

✓ **Kolera v Trstu** in okolici more se smatrati za končano. Od 4. t. m. do 11. zboleli ste 2 osebi, od katerih je 1 umrla. Toraj nam, hvala Bogu, tudi ne bo treba od danes naprej telenjskih poročil o tej kugi donosati. — Prav to velja tudi o Gorškem in Gradiškem okraju in o Istri, kjer ni bilo nobenega novega slučaja bolezni več.

Čez nekoliko dni že se zapre bolnica za kolerozne, kjer so samo še 3 bolniki in dovoli se zopet obiskovanje pokopališč. **Poskušeni samomor.** 15 letno šiviljo Roziko Komaz je neka »priateljica« obrekovala pri njenej gospodnji, vzel česar jo je ista iz službe odpustila. Ta nepravilnost je deklico toliko pekla, da je sklenila se usmrtiti. — Skočila je blizu grada Miramar v morje, toda voda je tam preplutva, zato je zlezla zopet na kopno in legla čez železnično progo. Neki seljak jo je opazil ter odvel k županu v Barkovlje, koji jo je poslal njenim staršem.

Nesreča. 43 letna omožena Ana Gregorič iz Celovca je obešala perilo na okno svojeje stanovanja v 3. nadstropju hiše št. 5 v ulici Annuziata. — Po ne previdnosti je zdrznola ter padla na dvorišče, kjer je takoj mrtva ostala.

Samomor. 38-letni vratar Anton Ukmar iz Sežane, skočil je iz okna podstrešja hiše št. 52 v ulici Foscolo na dvorišče ter si zlomil nogo in drob tako poškodoval, da je malo potem v bolnici umrl. — Uzrok samomora je bila neki neozdravljiva bolezen.

Ponesrečen se je včeraj po neprevidnosti v parnem mlinu Economo 25-letni samec F. Virant, rodoma iz Šmarja pod Ljubljano, pri stroju za moko prepeljavati, ranjen je bil tako močno na glavi, da so ga mogli odvesti v bolnico in težko ozdravi.

Politijsko. Voznik Janez Kovačič pustil je svoj vprežen voz za kratek čas na ulici. Hitro je porabil nek lopov to priliko ter ukradel vajeti raz konja, vredni 6 gl. — Zapri so trgovca Friderika Tagliana iz Palerme radi prevare v iznosu 60.000 lir in zadolžene kride 500.000 lir. — Krojaškega učenca Franjo Comolino so prijeli, ko je v družbi z dobrim pajdašem ukradel neki prodajalki za 6 gold. jaje. Dobro se »učil« — 25-letnega mizarja Josipa Zirrerja so zapri, ker je svoje mater z lesenim razpelom pretepal in jo na seneli poškodoval. — Nastopki brezžnostni! — Nepoznani tat je ukradel na javnej ulici gospej Ani R. 4 gl. iz žepa. — Kovač Franjo C. ukradel je kmetici Mariji N. košarico s 135 jajci, vrednih 5 gl. 85 kr. Prijeli so ga, ter mu odvzeli jajca, katerih itak ne more kovati. — Kmetu Francetu Stok iz Sežane ukradel je nekdo dežno platio vredno 20 gl. raz voza. — Zapri so ponočnjaka in 1 postopača.

Sodnijsko. Pod predsednistvom sodn. svetnika grofa Dandini bila je včeraj razprava proti Martinu Laurencič, 45 let star, oženjen, radi težkega telesnega poškodovanja in zločinstva javnega posiljenja proti Franju Slapnik iz S. Jožefa. Ob sodili so obtoženca na 8 mesecev težke ječe.

Porodne sodbe začele se bodo v Trstu in v Gorici 7. januarja 1887 ob 9. popoldne.

✓ **Kontovelj** postane samostojna župnija na predlog škofovskega ordinariata, kateremu sta mestno starešinstvo in deželno namestništvo pritrdili.

Pošta v Kopru je pred mesecem prejela neko nakaznico za c. kr. davkarkega nadzornika; ker pa je bila ta nakaznica pisana po slovensko, ni se poštar niti potrudil, da bi popraševal po adresatu.

Denar je odposlal nek slovenski odvetnik v nekem trgu na Notranjskem. Čez več nego mesec dni pride odvetniku pismo, iz katerega je razvidel, da denar ni prišel v roke adresatu, — v sled česar je reklamiral in dobil odgovor, da denar je že na pošti v Kopru, ker poštar ne razume slovenske adrese. — Odvetnik je vsled te zamude imel neveselosti in se je pritožil na pošto vodstvo, katero zdaj preiskuje. Žalostno pa je, da je poštar iz same mržnje do slovenskega jezika denar nad en mesec zadržal; da bi ga bil vsaj nazaj poslal na ono pošto, od koder je prišel, kar je bila njegova dolžnost!

Kropinsko-Kamnogoriško-Dobrovaška podružnica sv. Cirila in Metoda napravi 14. novembra zvečer pri g. Valent. Klinarji v Kropi večerno zabavo, tako le sprejeto: 1. Slavnostni govor, 2. Pozdravljam te, gorenjska stran! Zbor, 3. Slovo od lastovke. Cvetospev, 4. Gregorič: Blagovestnikom. Deklamacija, 5. Domovini. Zbor s tenor in bariton solo, 6. Tičica gozdna. Cvetospev, 7. Cegnar. Peveča kletev. Deklamacija, 8. Popotovanje naše veselje. Zbor, 9. Tombola. Po tomboli prosta zabava. Vstopnina za osebo 10 kr. Preplačila se hvaležno vsprejemajo. Cisti dohodek namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Čitalnica v Šiški napravi besedo in ples, na Martinovo nedeljo dne 14. novembra 1886. l. v prostorih Koslerjeve zimске pivarne. Spored: 1. C. Binder: Ouverture k opereti »Savojardi« svira vojaška godba, 2. A. Förster: »Sokolska«; poje možki zbor, 3. Dr. B. Ipavec: »Želje«; poje mešani zbor, 4. Jansa: »Duett in Fivale« za dvoje gosli, svirata g. Ivan Zavadi in g. J. Godčev, 5. Dr. B. Ipavec: »Danieli«; poje možki zbor z bariton solo, 6. Emerschtisch: »Varjacje na regu«; svira vojaška godba, 7. Dr. B. Ipavec: »Slovenska dežela«; poje mešani zbor, 8. Kamilo Mašek: »Strunam«; poje možki zbor, 9. J. Strauss: Podpouri iz opere »Cigan baron« svira vojaška godba, 10. Sattner: »Opomin k petju«; poje mešani zbor. »Blaznica v 1. nadstropju«. Veseloliga v 1. dejanji; posloven Josip Stare. Jaroslav, mladi zdravnik gospod Gutnik, njegova soproga gospa Gutnik, Vladimir, njegov prijatelj gospod Milava, Tinka, hišnja gospod. Fr. Košenina, Ivan, sluga gospod Ravnika. C. Milčicker: putnica iz opere »Viceadmiral« svira vojaška godba. — »Zaj gre sim, zdaj pa ti« Burka v 1. dejanji. Po besedi ples. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 30 kr. čast. društveniki so vstopnine prosti.

Pred sv. očeta prišla se je neka Nicola, 17 letna hči plemenite italijanske obitelji pritožiti, da jo stariši sile se z nekim starim, bogatim zapravljivcem omožiti. — Sv. oče je deklico potolažil z besedami: »Dete moje, pred takim kaznjivim zakonom Vas varuje že posveta oblast. — K meni pa pribežite, kadar Vam ona več pomagati ne more«.

Zahvalniska železnica je uže dovršena do buharskega mesta Čerčoj na Amudarji in tako je ta reka uže s železnico zvezana s hvalinskim morjem. Do novega leta se vsa železniška proga odpre prometu. Ruska vlada je tudi uže začela delati parni brod, ki bo hlaapon in železniške vozove prevažal čez reko. Vse kaže, da se Rusom mudí. Angleži strahom gledajo na ta podjetja.

Književnost

Družba sv. Mohora je za l. 1886 izdala te le knjige, ki se te dni udom razpošiljajo:

1) Življenje preblažene device in Matere Marije in njenega predistega ženina sv. Jožefa. — Spisal Janez Volčič. V. snopič str. 144.

2) Šmarnice ali romanje v nebeško kraljestvo v Marijinem mesecu. Spisal Ludovik Škofca, str. 283.

3) Občna zgodovina za slovensko ljudstvo. Spisal Josip Stare XI snopič; str. o 1 281—472.

4) Slovenski Pravniki. Spisal Dr. Ivan Tavčar; str. od 401—496.

5) Slovenske Večernice z naslednjimi zanimivimi sestavki: Dr. J. Vošnjak: »Troje angelsko češčenje«, povest. — Gorazd: »Svetinja«, pesem. — Fr. Krek: »Pobožna predica«. — Janko Pajk: »Kako človek na zemlji stanuje«. »Kriva prisega«; povest. — F. H.: »Nekaj dobrih svetov za blizo in doma«. »Pripovedke«. »Prevzetni blapeci pravljica«. — A. K.: »Naš vsakdanji kruh«. »Delopust in kmet«, pesem. »Smešnice«, »Opomini«, str. 127.

7. Koledar za navadno leto 1887. — z naslednjimi sestavki: Fr. Erjavec: »Ni vse zlato kar se sveti«. — Dr. J. Vošnjak: »O kolierji«. — Iv. Vrhovc: »Hodite pridno na pošto«. — A. Koder: »C. kr. poštne hranilnice, izvrsten pomoček kupčijstvu in velikim družbam«. — A. Koder: »Brambene postave«. — Tone iz Gošče: »Začasno oproščenje od hišnorazrednega davka«. — Ig. Žitnik: »Razgled po svetue«. — J. Sk.: »Svoji k svojimi«. »Narodni pregovori«. — Fr. L.: »Zbirka gospodarskih, zdravniških in drugih skušenj«. Uže tedaj vdobe za 1 goldinar sestero lepih knjig, zabavnega, poučnega in nabožnega berila, katere bodi vsakteremu veselje vzeti v roke. — Družba je zopet za 2096 udov narasla. Šteje vseh skupaj sedaj 31.687. broj kojega ni še dosegla, ki pa vendar lahko še bolj narase, kajti po slov. pokrajinah, kakor n. pr. po Primorskem, je primeroma še malo udov.

Državnega poslanca dr. Dinka Vilesiča oha govora v državnem zboru dne 3. in 13. aprila t. l. v ital. prestavi sta v posebnej 28 strani velike omerke obsegajočej knjižici izšla v naši tiskarni; knjižica stane 25 kr. in se dobiva pri vredništvu »Naše Sloge«.

Tržno poročilo.

Kava — trajno dobro stanje in skoro vsaki dan višje cene. — Prodalo se je te dni 3.500 vreč kave Rio po f. 66.50 do 76, 2.500 vreč Santos po f. 63 do 74, Java Mal. stane f. 79 do 82, Portorico f. 95 do 115, Ceylon plant. f. 88 do 140, poper prve vrste do f. 100.

Sladkor — nekaj več kupčije, cene pa nespremenjene. — Prodalo se je te dni 8000 vreč sladkorja po f. 17.50 do 20.25.

Sadje — še precejšnja kupčija. Limoni pomeranče f. 2.50 do 6, mandlji f. 77 do 85, rožiči grški f. 7, pulješki f. 11 do 12, fige v venci f. 11 do 12, opaša f. 23 do 28, cvebe navadne f. 17 do 21, Elemé f. 19 do 30, Sultanina f. 20 do 35.

Olje — jedilno f. 35 do f. 43, — namizno f. 50 do f. 68.

Potrošje — rusko f. 7.25 do f. 7.50, ameriško f. 9.25.

Domači pridelki — flzol inako po ceni; rudeči stane f. 8.50 do f. 9, — b. hinc, mandoloni po f. 10.50, koks f. 11.50, maslo štajersko dobro f. 84 do f. 90, — mrtvi prešči po f. 35 do f. 48 (100 kilogr.)

Žito — slaba kupčija, pšenica ruska f. 10, — koruza podonavska f. 6 do f. 6.25.

Les — slaba kupčija; prodalo se je te dni nekaj večjih partij kranjskih škuret po f. 20.50, kar je jako slaba cena.

Seno — dobro konjsko seno se je prodalo te dni po f. 1.40 do f. 1.50, volovsko po f. 1.70 do f. 1.80.

Borsno poročilo.

Borsa zopet mirna in vesela, spekulantl so začeli verjeti, da ne bo vojne; zato pa so se kurzi skoro vsih, in nekaterih papirjev celó zdavno, zvišali.

Dunajska Borsna

dne 11. novembra

Enotni drž. dolg v hankovcih 83 gl. 75 kr. Enotni drž. dolg v srebru 84 • 80 • Zlata renta 112 • 90 • 5% avst. renta 100 • 25 • Delnica narodne banke . . . 869 • — • Kreditne denarce 284 • 60 • London 10 lir sterlin . . . 125 • 45 • Napoleon 9 • 91 1/2 • C. kr. cekini 5 • 92 • Kr. državnih mark 61 • 35 1/2 •

